

«ایران» از مهم ترین چالش های بخش تعاون گزارش می دهد

۱۰۴۰۰۰ تعاونی غیرفعال در کشور!

ویژگی ممتاز شرکت های تعاونی نسبت به سایر شرکت های تجاری آن است که در این شرکت ها اساساً سرمایه های افشار ضعیف جامعه جمع آوری می شود و از محل آن سرمایه ای عظیم تشکیل و به فعالیت های تجاری و اقتصادی اختصاص می یابد

گروه اقتصادی/ اگر در سال های اخیر اخبار بخش تعاون را دنبال کرده باشید دو عدد بارها تکرار شده اند یکی عدم اجرای ۹۵ درصدی قوانین این بخش و دیگری عدم تحقق سهم ۲۵ درصدی تعاون در اقتصاد است و البته بارها و بارها بر رفیع نقایص در این حوزه تأکید و قرار شده تا تعاون به جایگاه واقعی خود برسد اما دریغ از ذره ای جا به جایی در ارقامی که به آن اشاره شد.

در دهه های اخیر در حوزه تعاون با مجموعه ای از سیاست ها و قوانینی مواجه هستیم که با هدف افزایش سهم تعاون در اقتصاد کشور تدوین و تصویب شده اما عدم اجرای آنها موجب شده تا نه تنها بخش تعاون به جایگاه واقعی خود نرسد که حتی برای رفیع این نواقص در هر دوره ای قانونگذار بعضاً عزم قانونگذاری جدید برای حل مشکلات کند اما باز هم گره از بخش تعاون باز نشده است.

شرکت های تعاونی به عنوان یکی از اقسام شرکت های تجاری نقش مؤثری را در عرصه های اقتصادی و اجتماعی ایفا می کنند و در وهله نخست در قانون اساسی این ظرفیت دیده شده و در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به این موضوع اشاره شده است.

■ سهم ۲۵ درصدی که هرگز محقق نشد

یکی از قوانین معطوف به بخش تعاون، سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی است که مقرر کرده تا افزایش سهم بخش تعاونی در اقتصاد کشور به ۲۵ درصد تا آخر برنامه پنج ساله پنجم برسد.

به دنبال این سیاست ها در برنامه پنجم توسعه مصوب سال ۱۳۸۹ نیز در ماده ۱۲۴ تکالیفی برای دولت تعیین شده تا پایان برنامه با رویکرد ایجاد اشتغال، گسترش عدالت اجتماعی و توانمندسازی افشار متوسط و کم درآمد جامعه، در رسیدن به این سهم ۲۵ درصدی انجام دهد.

با عدم تحقق این ماده از برنامه پنج ساله پنجم، بار دیگر در برنامه پنج ساله ششم مصوب ۱۳۹۵ در همین ماده همچنین دولت مکلف شده است با همکاری اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر تا پایان اجرای قانون برنامه، تمهیدات قانونی الزام را جهت دستیابی سهم تعاون در اقتصاد به ۲۵ درصد، با رویکرد کار آفرینی، اشتغالزایی،

عکس: چشمواره ادواری بخش تعاون

داده، اطلاعات تعاونی ها به تفکیک فعال، در حال بهره برداری، در دست اجرا، غیرفعال و منحل شده منتشر شده است و به طور دقیق مشخص نیست چه سهمی از اقتصاد به تعاون می رسد.

بر اساس این اطلاعات که مربوط به سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ است، تعداد کل تعاونی ها ۲۲۲ هزار و ۵۲۱ تعاونی است که تنها ۶۹ هزار و ۲۱۲ تعاونی فعال هستند و ۱۰۴ هزار و ۲۰۶ تعاونی غیرفعال بوده و ۲۱ هزار و ۶۱۸ تعاونی هم منحل شده است. وضعیت اعضا، شاغلان و سرمایه گذاری تعاونی ها هم در این اطلاعات آماری دیده می شود اما نکته قابل تأمل فقدان آماری مربوط به سرمایه گذاری و اعضا در سال ۹۹ در همین اطلاعات آماری است.

■ فرق تعاون و بخش خصوصی

چالش دیگر در عرصه تعاونی ها عدم تفکیک دقیق میان آنها و بخش خصوصی است. طبق تعریف «اتحادیه بین المللی تعاون (ICCA)» تعاونی یک انجمن مستقل از افرادی است که داوطلبانه برای برآوردن نیازها و آرزوهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مشترک خود از طریق شرکتی با مالکیت مشترک و تحت نظارت مردمی گرد هم آمده اند. این تعریف از تعاون، آن را از نگاه خصوصی که هدف آن بیشینه کردن سود است به طور کلی متمایز می کند و

کمسیون های تخصصی مجلس است. بهمن عبداللهی، رئیس اتاق تعاون ایران می گوید: در حوزه قانونگذاری و قوانینی که ناظر به ارتقای بخش تعاون باشند، کمبودی نداریم بویژه در قانون اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی که در فصل سوم احکام مترقی در خصوص بخش تعاون پیش بینی شده است. همچنین در سند توسعه بخش تعاون که در سال ۹۲ تصویب شده، دستگاه های اجرایی متعددی مسئولیت مستقیم دارند که اقداماتی برای افزایش سهم تعاون در اقتصاد ملی به انجام برسانند و در قانون به صراحت تکلیف شده است.

وی می گوید: متأسفانه موانع زیادی در رشد و توسعه بخش تعاون داشتیم. اساسی ترین و مهم ترین این مشکلات در این سال ها، تفکر بخش عمده ای از مسئولان بوده است که ربطی هم به دولت ها ندارد و بسیاری از دولت ها اعتقادی به توانمندی و ظرفیت های بخش تعاون در اقتصاد نداشته اند.

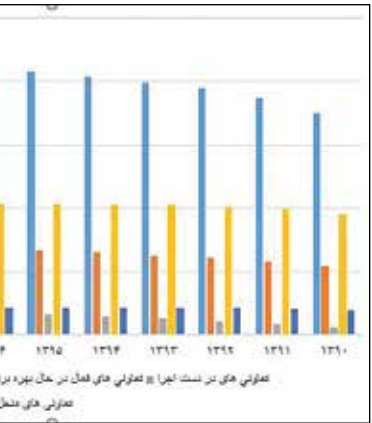
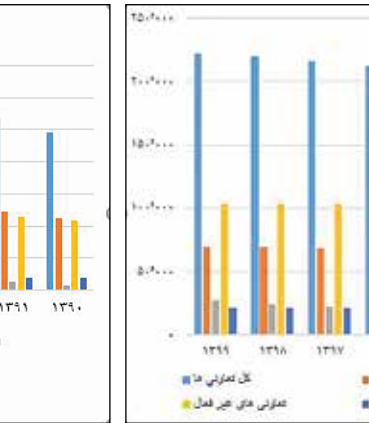
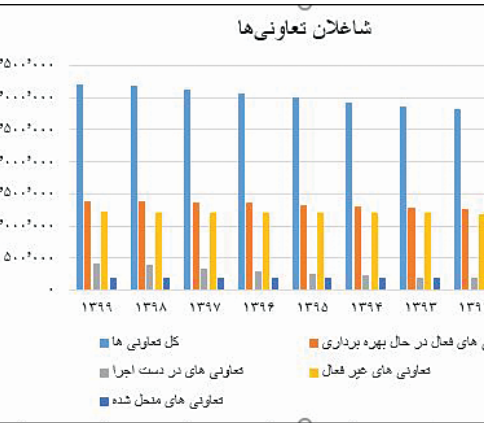
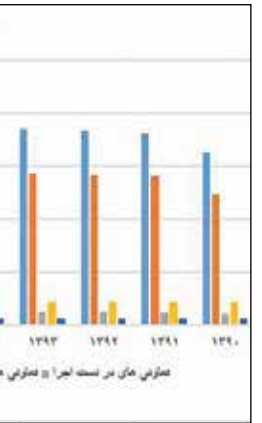
■ تعاون را از کنج عزلت بیرون می آوریم

حجت الله عبدالملکی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در همان نخستین روزهای وزارتش وعده داد که دولت سیزدهم را به عنوان سکوی پرتاب بخش تعاون قرار خواهند داد و گفت: باید این بخش را از کنج عزلت بیرون بیاوریم و بخش تعاونی را تقویت کنیم.

به گفته وی پنج رکن اساسی از جمله مردمی، عدالت، دانش بنیان بودن، برون و درون گرا بودن در بخش تعاون وجود دارد که به همه این ارکان باید توجه شود.

بر اساس گزارش اتحادیه بین الملل تعاون، تعاونی ها بنگاه هایی هستند که مبتنی بر اخلاق، ارزش ها و اصول هستند که از طریق خودیاری و توانمندسازی، سرمایه گذاری مجدد در جوامع خود و توجه به رفاه مردم و جهانی که در آن زندگی می کنیم، چشم اندازی بلند مدت برای رشد اقتصادی پایدار، توسعه اجتماعی و مسئولیت زیست محیطی پرورش می دهند.

بر اساس این اتحادیه بیش از ۱۲ درصد از جمعیت جهان عضو تعاونی ها هستند و گردش مالی ۳۰۰ تعاونی بزرگ دنیا در سال ۲۰۲۰، دو هزار و ۱۴۶ میلیارد دلار بوده است. تعاونی ها به رشد اقتصادی و اشتغال پایدار و با کیفیت کمک می کنند و برای ۲۸۰ میلیون نفر در سراسر جهان، به عبارت دیگر، ۱۰ درصد از جمعیت شاغل جهان، شغل یا فرصت های کاری فراهم می کنند.

تاب آوری مدل اقتصاد تعاونی در مواقع بحران

رئیس انجمن تعاونی بین المللی تعاون در ششمین جلسه کمیسیون توسعه اجتماعی سازمان ملل متحد با ارائه بیانیه ای به تشریح نقش تعاونی ها در پیشبرد بهبودی فراگیر و انعطاف پذیر از بحران همه گیری کرونا پرداخت. به گزارش «ایران» به نقل از اتحادیه بین المللی تعاون، آریل گوارکو در سخنرانی خود در کمیسیون سازمان ملل که به صورت مجازی برگزار شد، گفت: تعاونی ها بزرگترین شبکه شرکت های جهان را با هویت مشترک بر اساس ارزش ها و اصول مشترک تشکیل می دهند. وی با اشاره به اینکه فقر شدید و گرسنگی با همه گیری کووید ۱۹ تشدید شده است، ادامه داد: طبق آمار سازمان ملل، فقر شدید در ماه های آینده ۶۴ میلیون نفر بیشتر از سال ۲۰۱۹ را تحت تأثیر قرار خواهد داد. در همین حال، سازمان بین المللی

مسکن و... تاب آوری این مدل اقتصادی را نشان دادند. گوارکو گفت: در طول بحران، تعاونی ها به خدمت به جوامع خود ادامه دادند و باید برای ایجاد فراگیری و انعطاف پذیری ارتقا یابند. وی تأکید کرد: تعاونی ها در این ماه ها تلاش زیادی برای تداوم عرضه خدمات و کالاها ای اساسی برای زندگی شرکت ها، منازل و به طور کلی جوامع انجام داده اند. رئیس اتحادیه بین المللی تعاون، تاب آوری این مدل از سازمان اقتصادی و اجتماعی در مواقع بحران را مورد تأکید قرار داد و گفت: با شروع پاندمی، تعاونی های بهداشتی که در خط مقدم نبرد با کووید ۱۹ بودند و در ادامه تمام تعاونی هایی که به تولیدات کشاورزی و صنعتی، خدمات عمومی، مخابرات، مصرف کنندگان،

عکس: چشمواره ادواری بخش تعاون

فرار داد. به صورت آنلاین برگزار شد. این کمیسیون نهاد مشورتی سازمان ملل متحد و مسئول ستون توسعه اجتماعی در توسعه جهانی است. سازمان ملل متحد از ۷ تا ۱۶ فوریه ۲۰۲۲

تاریخ یکم دی ماه ۱۴۰۰، بسیاری از داروخانه ها و مؤسسات پاراکلینیک نسخه پیچی را صرفاً از طریق مکانیزه انجام داده و حتی نسخ کاغذی را پس از ثبت در سیستم واخذ تأیید ارائه نموده اند، عدم نیاز به ارائه درخواست مطالبات ماهانه مخصوص مراکز

استان انجام شده است. تاریخ یکم دی ماه ۱۴۰۰، بسیاری از داروخانه ها و مؤسسات پاراکلینیک نسخه پیچی را صرفاً از طریق مکانیزه انجام داده و حتی نسخ کاغذی را پس از ثبت در سیستم واخذ تأیید ارائه نموده اند، عدم نیاز به ارائه درخواست مطالبات ماهانه مخصوص مراکز

مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی خیر داد با مدیران کل این سازمان در سراسر کشور گفت: دغدغه اصلی ما در سازمان تأمین اجتماعی پاسخگویی به مطالبات مردم و ایفای تعهدات در قبال جامعه تحت پوشش در شرایط سخت جنگ اقتصادی است.

به گزارش روابط عمومی سازمان تأمین اجتماعی، موسوی اظهار داشت: باید نتیجه اقدامات تحولی و تلاش مجموعه مدیران و همکاران سازمان تأمین اجتماعی در نقطه تماس این سازمان با افشار مختلف جامعه و در زمان دریافت خدمات این سازمان توسط مردم مشاهده شود.

وی در وینپار بررسی مسائل بیمه ای که با حضور مدیران کل تأمین اجتماعی سراسر کشور برگزار شد، اضافه کرد: افزایش پوشش بیمه ای و اجرای طرح بیمه خانواده ایرانی و بیمه دانشجویان از جمله طرح های مهم سازمان تأمین اجتماعی است و انتظار داریم که در سال آینده تعداد قابل توجهی از افراد واجد شرایط در قالب این طرح ها تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی قرار گیرند.

موسوی با ابراز امیدواری از اینکه برنامه های تحولی از سال آینده به نتایج مورد نظر برسند، گفت: برنامه های تحولی باید دقیق، دارای زمانبندی مناسب و شاخص های قابل ارزیابی باشد تا بتوانیم برنامه ها را در مسیر صحیح اجرا کنیم. در این مسیر تعامل مستقیم با استان ها و ارزیابی مشکلات و پیشنهادها بسیار اهمیت دارد. موسوی اضافه کرد: بیش از ۵۰ درصد از

جامعه از خدمات سازمان تأمین اجتماعی استفاده می کنند و دغدغه اصلی ما در پاسخگویی به مطالبات مردم و ایفای تعهدات در قبال جامعه تحت پوشش در شرایط سخت جنگ تماس با افشار مختلف جامعه و در زمان دریافت خدمات توسط مردم مشاهده شود و رضایتمندی مردم از خدمات تأمین اجتماعی افزایش یابد. بوروکراسی اداری در بسیاری موارد توانایی ایجاد رضایتمندی را ندارد و حتی در مسیر خدمت رسانی نیز ناراضی تویی می کند که این وضعیت باید در مسیر اصلاح قرار گیرد.

موسوی در پایان با اشاره به ضرورت توسعه خدمات الکترونیکی گفت: الکترونیکی شدن خدمات پیش نیاز و مقدمه رسیدن به تأمین اجتماعی هوشمند است. هوشمندسازی راهبرد مدیریتی سازمان تأمین اجتماعی است و باید اقدامات لازم و تغییرات تشکیلاتی مورد نیاز را برای تحقق تأمین اجتماعی هوشمند با جدیت دنبال کنیم تا تسهیل گری خدمات به عنوان یک هدف مهم سازمانی محقق شود.

ایجاد اشتغال و رفع بیکاری

در مناطق محروم دنبال می شود

سرپرست معاونت توسعه کار آفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی بر ضرورت استفاده از ابزارهای نوین در ایجاد کسب و کار تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، محمود کریمی بیرانوند در سفر به استان فارس گفت: ایجاد اشتغال و رفع بیکاری در مناطق محروم ضرورتی است که باید دنبال شود. کریمی بیرانوند تأکید کرد: ارتقای فرهنگ کار فرایندی بلندمدت و غیرانژگذار در برهه کنونی نیست، بلکه ابزارهای نوینی در حوزه کسب و کار وجود دارد که می تواند در این زمینه مؤثر باشد.

باید ابرکار آفرین تربیت کنیم

سرپرست دانشگاه صنعتی شریف با تأکید بر اینکه ما باید نگران بیکاران جامعه باشیم اظهار کرد: یکی از راه های پیشگیری از مهاجرت نخبگان جامعه ایجاد شغل با شرایط خوب و درآمد مناسب است.

به گزارش ایسنا، رسول جلیلی سرپرست دانشگاه صنعتی شریف دیروز در دوازدهمین نمایشگاه کار دانشگاه صنعتی شریف گفت: این نمایشگاه به مدت سه روز پذیرای بازدید کنندگان و کارچویان است ما باید نگران بیکاران جامعه باشیم باید با ایجاد فرصت هایی از قبیل برگزاری این نمایشگاه در جهت رفع معضل بیکاری در جامعه تلاش کنیم.

جلیلی با بیان اینکه یکی از راه های پیشگیری از مهاجرت نخبگان جامعه ایجاد شغل با شرایط خوب و درآمد مناسب است، خاطر نشان کرد: یکی از مهم ترین راه های تولید انگیزه در بین جوانان ایجاد حس اثرگذاری است، این حس اثرگذاری است که باعث می شود نخبگان و فارغ التحصیلان ما پروژه های پیچیده کشور را با احساس مسئولیت بیشتری حل کنند تا نیازمند دخالت بیگانگان در این خصوص نباشیم.

سرپرست دانشگاه صنعتی شریف در پایان گفت: به کارآفرینی افتخار می کنیم. ما تا امروز ۱۲ نمایشگاه کار برگزار کردیم و امیدواریم یکصد و بیستمین نمایشگاه را هم برگزار کنیم. باید ابرکار آفرین تربیت کنیم و با وجود این ابرکار آفرینان به خود باایم.